

Författarinnan

Christina Nilsson

Den 13 april 1853 vigde sig åbo Nils Svensson med Kjersti Persdotter och flyttade in på Osby nr 10 (Osbyholm)

Nils föddes den 10 oktober 1823 i Osby, Hörby församling, och Kjersti den 13 januari 1827 i Fulltofta. Fulltofta församling.

Den 1 juni 1854 föddes dottern Elna och den 24 november 1855 sonen Nils som avlider den 9 maj 1857. Samma år som deras son Nils avlider föddes sonen Nils den 16 juli. Det var brukligt att det nya barnet fick den tidigare, i det här fallet, sonens namn.

Det gick några år och Nils Svensson klarade inte av att vara åbo så hela familjen flyttade till Osbyholms gods 1853. Här fick Nils tjänst som statardräng.

Vykort.

På Osbyholms gods föddes barnen

Elna den 1 juni 1854

Nils den 16 juli 1857

Per den 25 mars 1861

Anders den 19 augusti 1863, död den 27 augusti 1874. Skjuten av våda.

Jöns den 4 maj 1866

Anna den 17 november 1868

Christina den 14 juli 1871, död den 12 september 1871

1875 flyttade familjen till gatuhuset Osby nr 11.

Den 10 januari 1876 föddes Christina. Döpt den 5 mars. Fader Nils Svensson, torpare. Moder Kersti Persdotter. Varit gifta i 22 år. Boende på Osby nr 11 gatuhus.

Barnet bars av hustru Bengta Andersdotter från Fulltofta.

Faddrar: Kusken Måns Persson, pigan Elna Nilsdotter, drängen Nils Nilsson.

Fadern Nils Svensson föddes den 10 oktober 1823 i Osby. Föräldrarna hette Sven Nilsson och Else Andersson.

Modern Kersti Persdotter föddes den 12 juli 1827 i Nunnäs. Föräldrarna hette Pehr Palm och Karna Reinholdsdotter.

Osbyholm nr 10² Karlslund.

Den 9 mars 1884 avled modern Kersti Persdotter.

Dottern Christina Nilsson flyttade till Arrie den 24 november 1898 och senare till Räng. Den 5 december 1901 flyttade hon hem till föräldrarhemmet i Osbyholm.

1904 flyttade Christina till Hörby. Inflyttade som hyresgäst på Prostgatan nr 6. Ägare till huset var tingsvaktmästare Nils Holmqvist.

I Hörby husförhörsbok AIIa:6, 1906 – 1917 finns på sidan 182 Prostgatan nr 6. Här bodde två kvinnor med namnet Christina Nilsson.

Överst på sidan hyresgästen Christina Nilsson, hembagerska, född den 20 augusti 1871 i Skivarp. Flyttade den 17 december 1913 till Hörby landsförsamling.

ArkivDigital: Hörby (M) Alla:6 1906-1917 Bild 1920 / Sida 182

3	Hyresgäst Christina Nilsson	Hembagerska	71	29	Skivarp	u	Aug 1898.2.	Landh Hörby ls. 135/10
4	Christina Nilsson	Hembagerska	83	10	Skivarp	u		Kristianstads l. 7/10

Längre ner på samma sida finns författarinnan Christina Nilsson. Hon flyttade till sidan 226^{II} den 28 november 1908.

ArkivDigital: Hörby (M) Alla:6 1906-1917 Bild 1920 / Sida 182

31	Christina Nilsson	Författarinna	76	19	Hörby	u	Aug 226 ^{II}	1828
----	-------------------	---------------	----	----	-------	---	-----------------------	------

Det troliga är att Christina flyttade hem till sin fader Nils Svensson på Osby nr 11.

Fadern var sjuk och levde formligen i misär. Den 16 november 1909 avlider han i ålderdomssvaghet, vilket kan betyda vad som helst.

I Hörby husförhörsbok AII:5 1905 – 1917 är Osby nr 11 gatuhus, överstruket. Likaså namnet Nils Svensson. Här står istället August Svensson. Han inflyttade den 18 november 1909. Född den 8 juli 1878 i Fulltofta. Inflyttade alltså två dagar efter det att Nils Svensson avlidit.

ArkivDigital: Malmö Sankt Pauli (M) CI:11 1905-1906 Bild 256 / Sida 252

459	Maj 11	Hjalmar Valentin	Fader: Oäkta	41
		öakta	Moder: Oäkta	36 1/2
			Christina	1

Den 1 maj 1906 föddes en pojke i Sankt Pauli församling i Malmö. Både fadern och modern var okända. När det var dags för dop den 9 maj bars pojken av barnmorskan Anna Leonida Blom, född Andersson och fadder var fröken Anna Arvidsson från Hörby. Pojken döptes till att heta Hjalmar Valentin.

Anna Leonida Blom, född Wendt den 13 augusti 1854 i Ystad var gift med konditorn Mårten Andersson Blom, född den 5 november 1848 i Ingelstad.

Paret hade sju egna barn, 2 söner och 5 döttrar samt 5 fosterbarn. Hjalmar Valentin var en av fosterbarnen.

Den 30 juni 1906 avled Mårten. De bodde då i kvarteret Judith II. Den 9 oktober 1907 flyttade änkan och barnen från Sankt Pauli församling till Sankt Johannes församling i Malmö och bosatte sig i kvarteret Källan IX.

När Hjalmar Valentin var två år gammal dog fostermodern Anna den 23 februari 1908 och barnen skingrades. Under åren 1909 till 1913 finns Hjalmar Valentin i Sankt Johannes församlings obefintlighetsbok. Han lär fortfarande bo i kvarteret Källan IX men vem tog hand om honom, det finns inte några uppgifter om detta.

Fadern Hjalmar Valentin Magnusson Nilsson, född den 31 januari 1880 inflyttade som skomargesäll från Halmstad den 12 oktober 1905. Han flyttade in som hyresgäst hos bryggare Nils Åkesson på Storgatan nr 2 i Hörby.

Så träffade han Christina och hon blev med barn. Han hann med att avla ytterligare två barn innan han den 8 november 1910 flyttade till Caroli församling i Malmö. Den 25 november flyttade han samma år till Sösdala municipalsamhälle (Norra Mellby församling) där han öppnade ett skomakeri på gård nr 4.

1911 var Christina åter med barn. Nu tyckte kyrkoherden i Hörby att det var dags att de skulle gifta sig. Fyra oäkta barn var lite för mycket. Sålunda vandrade Hjalmar Valentin och Christina till pastorsexpeditionen för att anhålla om att få gifta sig. Det beviljades, men eftersom Hjalmar Valentin var bapstist och icke döpt måste de gifta sig borgligt och detta skedde den 28 december 1911 inför Lunds magistrat.

Den 22 augusti 1913 inflyttade till Sösdala nr 4 sonen Hjalmar Valentin och förenade sig med den övriga familjen. Var han levt under sina första sju år finns inte antecknat men säkerligen hade han inte haft det så bra.

Den 7 september 1913 skrev pastorn i Mellby församling in tre av barnen.

34	<u>1908</u> april 6	1	Dayny Eva Christina	Fader: Hjalmar Valentin Haag-80 ³¹ / ₁₁ russems Nilsson, Skomakar, Sösdala Moder: Christina Nilsson 76 ¹⁰ / ₁₁ g. d. 28/12/11
35	<u>1909</u> sept 5	1	Hans Gunnar Valentin	Fader: J. S. Moder: J. S.
36	<u>1911</u> sept. 15	1	Siri Aammi Christina	Fader: J. S. Moder: J. S.

Hjalmar Valentin, född den 1 maj 1906 i Sankt Pauli, Malmö
Dagny Eva Christina, född den 6 april 1908
Hans Gunnar Valentin, född den 5 september 1909
Siri Naen Christina, född den 15 september 1911
Gudrun Renée Christina, född den 19 juli 1915
Disa Carmen Christina, född den 19 juli 1917

Den 14 november 1917 gick flyttlasset till Hurva nr 3. Här öppnade Hjalmar Vallentin Nilsson skomakeriverkstad.

I Hurva föddes sonen David Helmer Valentin den 14 augusti 1920.
Samtliga barn utom Hjalmar Valentin var odöpta.

Den 15 april 1961 avled skomakare Hjalmar Valentin Nilsson, han var född den 31 januari 1880 i Höör. Året efter den 24 november 1962 avled Christina Nilsson.

Deras söner fortsatte att driva skomakeriet då de fått en bra utbildning av fadern.

Landsvägen genom Hurva. Bilder från Gammalstorp.

Hurva kyrka är uppförd under den senromanska tiden (1100 – 1200- talet). Valven bär dock en viss gotisk prägel, vilket indikerar 1400- eller 1500-talet som tillkomstsekel. Byggnadsmaterialet är dels gråsten, dels sandsten.

Nuvarande kyrkotorn påbyggdes 1856. Altartavlan är från 1630-talet och dess texter är på gammeldanska. Altaret var från början helt i sten. Numera är det murat och har bilder av jesu moder och fader.

Dopfunten har daterats till 1100-talet eller i början av 1200-talet och är tillverkad i sandsten. Predikstolen från 1784 har tillverkats av dåvarande ägaren till Hurva Gästgivargård Johan Ullberg.

På kyrkogården vilar Hjalmar Valentin och Christina Nilsson samt barnen.

Överst från vänster: Hans Gunnar, Siri Naen, Dagny Eva.

Nederst från vänster: Gudrun Renée, David Helmer, Disa Carmen.

Hjalmar Valentin flyttade till Gudmuntorp och Böstofta nr 11. Gården ägdes av Olof Larsson som var gift med Maria Hansson. De fick en dotter Ebba Maria. Hon blev ägare till gården när Olof dog 1940. Ebba drev gården ensam med hjälp av Hjalmar Nilsson.

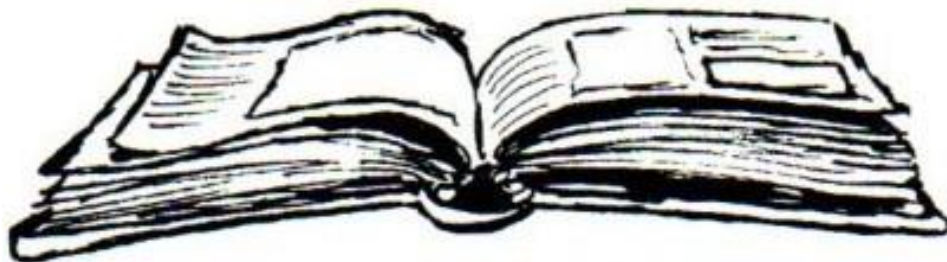
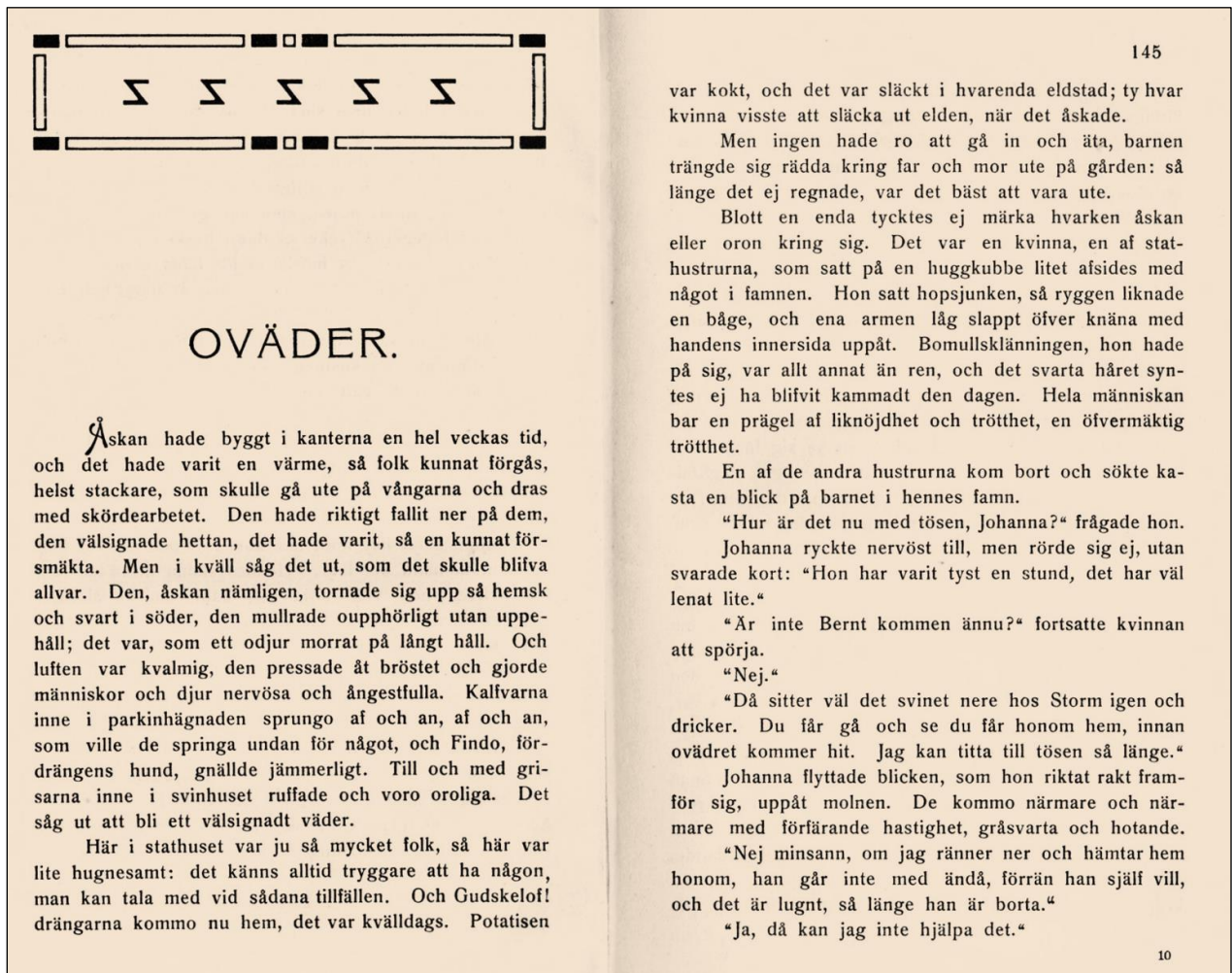
Ebba och Hjalmar gifte sig den 28 november 1971. Ebba avled den 8 oktober 1972 och Hjalmar som nu ägde gården bodde kvar till sin död den 6 november 1994.

Christina Nilssons författarskap började i vindskammaren i föräldrahemmet. Hon fick smyga med sitt skrivande då det på den tiden inte sågs med blida ögon. Då gällde bara bibeln och katekesen. Efter skolan och dagens göromål smög hon iväg för att skriva ned det hon under dagen tänkt ut.

När hon avslutade en berättelse skickade hon iväg den till en tidning. En del av dessa berättelser publicerades. Det var folklivsskildringar av olika slag. Framgångarna lät inte vänta på sig och de gav Christina blodad tand.

1906 gav hon ut boken "Från skånebygder" på A. B. Carlins bokhandels förlag i Eslöv. Boken innehåller 5 stycken berättelser av varierande längd.

En av berättelserna heter Oväder. Den återgivs här nedan.

Kvinnan gick bort till de andra, som sutto i en klunga på ett lass ris invid brygghusväggen.

"Ja, är det inte en konstig människa?" sade en af hustrurna. "En kan nästan inte undra på, att Bernt är sådan han är med ett sådant fruntimmer."

Elna fördrängens, hon som varit borta och talat med den ensamma, satte sig bredvid sin man.

"Ja, vet du Karna, en annan kan knappt tala i sådana ting", sade hon urskuldande. "Hvar och en lefver efter sitt sinnelag. Jag skulle då inte kunna bärga mig med Bernt, nej, inte i åtta dar."

"Ja, det kunde hon väl vetat, innan hon gifte sig med honom", sade den andra häftigt, "hon rände nog som tös och prata en hop skräp, som hon läst sig till, hur det är fruntimmers skyldighet, att se sig för, innan de gifta sig, och inte hvara tänka på sina egna begärelser. En skulle till och med tänka på de ungar, en väntade till världen. Så tog hon själf det värsta svin, som fanns i sju socknar, när det kom till kritan."

Och hon skrattade fullt och stygt.

Ingen svarade. Det var tryckande beklämning i luften. Karna ryktarens sade då heller aldrig godt om någon och till Johanna Bernt Åkes hade hon alltid aggt. Inte för det någon af de andra just kunde med den konstiga Johanna, tyst och otillgänglig som hon var, men med rykterskan drogo de ännu sämre jämt. Och i kväll isynnerhet var det liksom band på tungorna: ingen visste, hvem Vår Herre kunde straffa. Många olyckor skedde genom åska, och den ena var ej säkrare än den andra.

Nu skar den första blixten, skarp och bländande, genom luften, åtföljd af en döfvande skräll. Barnen kröpo ängsligt intill föräldrarna, och kvinnorna knäppte

hop händerna. En gammal gumma jämrade sig högt: "O, Herre Gud, bevara oss!"

Endast Johanna Bernt Åkes satt stilla och lugn på sin kubbe. Hennes bruna ögon riktades alltjämt mot molnen. Om Vår Herre ville förbarma sig och låta henne och den lilla dö: för döden genom en blix var hon ej rädd; hon bad om den.

Hon såg ned på barnet. Dess stora ögon voro stelt vända uppåt, underligt allvarliga.

Jesus! nu blixtrade det igen, och knallen följde omedelbart. Åskan var nära nu.

Det hördes skrålande sång ute från landsvägen; det var Bernt, som kom hem. Nu vred han om hörnet och kom in på gården.

"Är ni rädda, hva'?" skrek han. "Ingen rädder här."

"Håll inte ett sådant väsen!" sade den gamla gumman, "du vet inte i hvilken minut Vår Herre kan komma och straffa dig."

"Håll munnen, din gamla kackerlacka. Hahaha, sådana ynkriggas, som blekna för lite åska."

Han raglade framåt ett par steg och fick syn på sin hustru.

"Jaså, du sitter här ute med ungen och slickar solsken. In med er, säger jag."

Han ställde sig bredvid henne och böjde sig ned, så hon kände hans af brännvin ångande andedräkt. Hon vände ansiktet mot honom, och det låg ett uttryck af vämjelse och obetvinglig afsky i hennes bruna ögon. Inte kunde hon hålla af och öfverse med en så djuriskt motbudande människa. Nej, det fanns ingen möjlighet, att hon kunde.

Han böjde sig djupare ned öfver henne och stödde sig tungt mot hennes skuldra.

"Hur är det med lilla tösen?" sluddrade han.

Hans ansikte var nära hennes, hon tyckte sig kunna kväfvast af hans ångande andedräkt. Tänkte han kanske kyssa henne? Aldrig i evighet! Hon förde till honom med den lediga handen, så han for baklänges ett par steg.

"Ack, du satan!" gnisslade han mellan tänderna, "men du ska' få dansa."

Han blef i en hast stadig i benen, vreden gjorde honom halft nykter. Han gick in, och hon hörde, hur han regerade i stugan, hur stolarna dansade kring för hans sparkar.

Det började regna, först bara enstaka, tunga droppar, och strax därpå öste det ned; det riktigt rök åt marken som hvitt snöfall, och det blixtrade och skrällde oupphörligt. Ett sådant Herrans väder hade man ej förnummit i mannaminne.

Hvar och en kröp in i sin stuga, endast Johanna Bernt Åkes stannade ute. Hon drog schalen tätare om den lilla, reste sig och lämnade med trötta steg gården. Hon hörde ännu ute på landsvägen mannens oväsen inne i stugan. Hon vände af inåt parken och gick som i sömnen neråt ån.

Nu orkade hon ej längre lefva, hon var rent förtrött. Vår Herre kunde väl ej förtänka henne, att hon ville hvilat. Det skulle bli godt.

Hade hon skuld i, att det gått så långt för dem båda? "Ja", tänkte hon med en utsägligt föraktfull känsla för sig själf: hon hade gifvit sig ett löfte, att söka lära känna den man, hon ville gifva sig med, innan det blef för sent. Men när kärleken kom och frestade henne, föll hon lätt och trodde gärna honom, som inbillade henne de fagreste lögner och sade henne, att hon var den som skulle göra honom god, redbar och

nykter. Hennes hand knöt sig: nu visste hon, att han aldrig velat bli annorlunda, än han var; att allt det vackra talet varit en ynkelig lögn.

Hon såg ned på barnet, som var märkvärdigt stilla. Gud vare lof! hon hade fått ro, stackaren, Vår Herre hade förbarmat sig. Nu kunde också hon med godt samvete söka hvilat.

Det susar och bubblar, och skummet fräser hvitt kring de stora stenarna midt i ån, men längre ner, där vassen står högt, flyter ån lugnare. Där fann man Johanna Bernt Åkes och hennes lilla barn några dagar efteråt. Folk pratade och förgrufvade sig. Om det var än så galet, så skulle hon väl inte burit sig så rysligt åt. Men Elna fördrängens urskuldade som vanligt: "Ja, en kan knappt orda i'et, det var inte godt för det skrået. Det är en som dömer och dömer rättvist."

Bonniers förlag fick upp ögonen för Christinas författarskap och 1906 utgavs romanen ”Två kvinnor”. Den blev mycket populär och kom ut i flera upplagor.

En kritiker skrev: ” Där visar hon sin stora kännedom om den skånska landsbygdens folk. Hon har levt deras liv hon skildrar, hon har känt vad allmogen känner i sitt slit och släp från arla morgon till sena kvällen. Just av sådana små särdrag får hennes skildring sin prägel. Hennes berättelser har också därigenom blivit verkliga kulturskildringar.”

En fortsättning på ”Två kvinnor” kom 1907 i boken ”I skärselden” som berättar om högmod och skenhelighet på en liten ort.

1912 satte hon punkt för en produktiv period med romanen ”Livets hemlighet.”

1911 hade Christina gift sig med Hjalmar Valentin som var babtist. Christina kom mer och mer in på det religiösa och efter femton års tystnad utkom hon med böckerna ”I morgonstjärnans ljus” och ”Livets seger”. De var också folklivsskildringar, men med en kristen grundton.

1927 tystnade Christina Nilsson, inga fler böcker utkom. Den 24 november 1962 avled hon i sitt hem i Hurva.

Christina Nilssons böcker finns på Lunds Universitetsbibliotek. Man får läsa dem på plats då de inte lånas ut.

Från Skånebygder, berättelser. 1906.

Två kvinnor, roman. 1906.

I skärselden, 1907

Vår tjänande syster, 1907.

I yttersta mörkret, följetong. 1908.

Skiljas, berättelser. 1909.

Osynliga krafter, roman. 1910.

Sven Gren. 1910.

På mammons altare, folklivsskildringar. 1911.

Livets hemlighet. 1912.

I morgonstjärnans ljus. 1927.

Livets seger, allmogeskildring från Skåne. 1927.

Christina Nilsson

KÄLLOR:

Kyrkoböcker från Hörby, Norra Mellby, Arrie, Räng och Hurva församlingar.
I Malmö: Sankt Pauli, Sankt Johannes, Caroli församlingar.

Foto från bland annat Gammalstorp.

Färgfoto: Per-Gunnar Mörck, 2024. Kyrkogården i Hurva.

Vykort från Osbyholm.

Gods och gårdar.

Bilden på Christina Nilsson hämtad från Wikipedia.

Den skrivande torparflickan av Henry Holm.

Copyright: Per-Gunnar Mörck
pergunnar.morck@bredband2.com

Hemsidor:

www.morck-rosell.se

www.gammalstorp.se

Ovan: N. G. Nilssons skomakeri.

Till vänster: Landsvägen.

Bilderna från Gammalstorp.